

Çîrokên Jiyanê Kurdî

FERDÎ ELMAS

2025

Çîrokên Jiyanê Kurdî

Ferdi Elmas

Berhema edebî · Sê beş · Sî çîrok

© Ferdi Elmas, 2025. Hemû maf parastî ne. Ev berhem çîrokên edebî dihewîne; nav û hin rewş ji bo vegotina edebî hatine afirandin.

Derbarê vê berhemê de

Ev çîrokên edebî ji jiyana rojane, bîranînên civakî, koçberî û serpêhatiyên mirovan îlham digirin. Nav, kesayetî û hin bûyer hatine afirandin an guhertin. Ev berhem ne berhevoka şahidiyên belgekirî ye.

Pêşgotin

Çîrok carinan li ser tiştên mezin nayên avakirin. Ew di nav dengê nanê germ, li ser rêya gund, di destên dayikekê û di nav nameyekê de dest pê dikin. Ev pirtûk hewl dide ku jiyana asayî ya mirovan bi gotinên nêzîk û bi hestên rastîn veguhezîne. Di van rûpelan de ne her kes serdikeve, ne her êş bi dawî dibe. Lê her kes hewl dide ku sibehê din bibîne.

Naverok

BEŞA YEKEM — Çîrokên Jiyanê Gundî

1. Em û Gundek Li Çiyayan.....	7
2. Roja Ku Gund Hate Şewitandin.....	9
3. Dayika Min û Dembila Nanê.....	11
4. Zarokek Li Bin Tirsar.....	13
5. Rêya Koçê.....	15
6. Dengên Şevê.....	17
7. Bêrîya Welatê.....	19
8. Ji Destê Bavê Min.....	21
9. Roja Dawî ya Gundê.....	23
10. Em Hê Jî Li Virin.....	25

BEŞA DUYEM — Jin, Bîranîn û Jiyan

1. Dayikek Bi Heft Zarokan.....	28
2. Jin û Şer.....	30
3. Jinê Ku Xanî Hilgirt.....	32
4. Navbera Tirsar û Hêviyê.....	34
5. Dengê Jinê Di Bêdengiyê de.....	36
6. Jinên Koçber.....	38
7. Destên Ku Jiyan Avakirin.....	40
8. Jin û Rojên Dirêj.....	42
9. Bîranînen Daya Mezin.....	44
10. Ev Jiyan Me Ye.....	46

BEŞA SÊYEM — Dîwarên Reş

1. Dîwarên Reş.....	49
---------------------	----

2. Navenda Girtûgehê.....	51
3. Nameyek Ji Bendeviyê.....	53
4. Welat Li Dûriyê.....	55
5. Li Almanyayê Bê Kurdî.....	57
6. Roja Azadiyê.....	59
7. Dengê Ku Hate Birrîn.....	61
8. Bîranîna Hevalek.....	63
9. Evîn Di Dûriyê de.....	65
10. Vegera Bê Veger.....	68

BEŞA YEKEM

Çîrokên Jiyanê Gundî

Gund, malbat, koç û bîranîn

1. Em û Gundek Li Çiyayan

Gundê me li pişta çiyayekî dirêj bû. Rêya ku ji bajarê biçûk dihat, berî ku bigihîje malên me sê caran li dor kevirên mezin dizivirî. Di zivistanê de rê di bin berfê de winda dibû; di havînê de jî toza wê heta ser dev û porê me radibû. Ez wê demê diwanzdeh salî bûm û ji her tiştî zêdetir dixwestim ku rojekê ji gund derkevim û deryayê bibînim.

Bavê min her sibeh diçû zeviyê. Wî du cotan hebûn, lê yek ji wan ji ber nexweşiyê qels bûbû. Min carinan alîkariya wî dikir; pir caran jî xwe li piştî darê gûzê veşartibû da ku bi hevalê xwe Şêrko re biçim çemê. Şêrko ji min mezin bû û her tiştî bi awayekî din didît. Wî digot: «Mirov heke rêya gundê nas bike, dikare rêya cîhanê jî bibîne.» Ez ji gotinên wî dikeniyam.

Di mala me de dengê herî nas dengê dayika min bû. Ne ji ber ku wê pir diaxivî, lê ji ber ku her karê xwe bi stranekê re dikir. Dema nan dipêjand, stranek kevn digot; dema cil dişuşt, dengê wê bi dengê avê re tevlihev dibû. Carekê min pirsî: «Dayê, ev stran ji kê ye?» Wê got: «Ji daya min. Lê ew jî ji daya xwe fêr bûbû.» Min wisa fêhm kir ku stran dikare ji mirovekî dirêjtir bijî.

Di payîzê de mamosteyek nû hat gund. Navê wî Cemal bû. Wî di rojên yekem de ji me xwest ku em li ser cihê ku tê de dijîn binivîsin. Min tenê sê rêz nivîsand: «Gundê me biçûk e. Çiyayên me bilind in. Ez dixwazim ji vir biçim.» Mamoste deftera min vegerand û li kêleka wê nivîsand: «Çima?»

Ew pirs bi min re ma. Çima ez dixwestim biçim? Ji ber ku di gund de pirtûkxane tunebû? Ji ber ku di zivistanê de rê digirt? An ji ber ku min qet nizanibû ka li derveyî çiyayan çi heye? Şevê li ber sobeyê min ev pirs ji bavê xwe kir. Wî dest ji rastkirina pêlavê xwe berda û got: «Tu dikarî biçî. Lê berî ku biçî, fêr bibe ku tu ji ku derketî.»

Çend hefte şûnda baranek giran hat. Çem rabû, rêya navbera gund û zeviyan bir. Sibeha din gundî li ser peravê civiyan. Hin kes digotin

divê em li benda kesên bajêr bimînin; hin kes digotin em bi xwe pirekê çêkin. Bavê min darên kevn anîn. Mamoste Cemal bi zarokên mezin re kevir kom kirin. Jinan xwarin amade kirin û ji bo kesên ku li avê dixebitîn anîn. Min yekem car dît ku gund tenê malên li kêleka hev nîne; ew kesên ku di rojên dijwar de li hev digerin in.

Dema ku pireka biçûk hate çêkirin, Şêrko yekem kes bû ku derbas bû. Li aliyê din rawestiya û qîrî: «Were! Niha rê heye!» Min bi tirs gav avêt ser darên şil. Ava çem li bin lingên min bi lez diherikî. Dema ghiştim aliyê din, min hest kir ku ez tişteki mezin kirime, her çend tenê çend gav bûn.

Salek şûnda min gund hişt û çûm dibistana bajêr. Roja çûyînê dayika min nanek germ di nav destmalekê de pêça. Bavê min tişteki negot; tenê pêlava min a kevn da min, ya ku wî ewqas caran rast kiribû. Şêrko li ber rê li bendê bû. Wî got: «Deryayê ku te dît, nameyek ji min re binivîse.»

Rojekê mamoste Cemal ji zarokan xwest ku nexşeya gundê xwe bikişînin. Min mala me li kêleka kaniyê danî, lê Şêrko got ku kaniya me li aliyê din e. Em her du bi hev re çûn û li ber avê nîqaş kirin. Di wê gavê de min fêhm kir ku her kes gundekî cuda di bîra xwe de digire.

Gava ku min nexşe da mamoste, wî ji min pirsî ka rêya derketinê li ku ye. Min wê jî kişand. Min wê demê nedizani ku salek şûnda ez ê bi heman rêyê ji gund dûr bikevim.

Min derya gelek sal şûnda dît. Li ber wê rawestim û bîra çemê me hat. Av ne heman av bû, lê dengê wê min vegerand ser wê pireka darîn. Min wê demê fêhm kir ku mirov dikare ji gundê xwe derkeve, bê ku gund ji bîra wî derkeve. Dema ku min nameya xwe ji Şêrko re nivîsand, min ne li ser mezinahiya deryayê, lê li ser dengê wê nivîsand. Min got: «Tu rast digotî. Rêya cîhanê ji rêya gund dest pê dike.»

2. Roja Ku Gund Hate Şewitandin

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Azad li gund rawestiya û li agir nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştêk bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Roja ku dûman ji aliyê bakur ve rabû, Azad di nav hewşê de destê xwe di nav ava sar de dişuşt. Di destê wê de kûçikek axê hebû. Ji ber derengmayîna bavê xwe dilê wê teng bûbû. Dema dengê yekem hat, wê kûçik danî ser kevir û ber bi deriyê ve bazda. Li ser rêya gundê wan du jin bi zarokên xwe re dihatin; yek ji wan pêlavên xwe di dest de girtibû.

Dayika Azad ne pirs kir ka kî sûcdar e, ne jî li benda bersivê ma. Wê ji hundirê malê destmal, nan, şûşeyek av û wêneyê bavê Azad anî. Wê got: «Tiştên ku em dikarin bi xwe re bibin, ev in. Lê tiştên ku em li vir dihêlin, dê bi me re biçin.» Azad wê demê wateya gotina dayika xwe fêm nekir. Tenê destê wê girt û li pey kesên din ber bi rêya çiyayê ve meşiya.

Li ser girê dawî Azad paş xwe nihêrî. Di nav dûmanê de ew dikaribû tenê darê gûzê ya li ber mala wan nas bike. Wê darê di her biharê de siya xwe li ser maseya derve diavêt. Niha li dora wê kes tune bû. Azad destê dayika xwe zêdetir şidand. Wê biryar neda ku wê rojê ji bîr bike; lê bi xwe re got ku heke carek din vegere, dê pêşî li darê bigere, ne li dîwaran.

Şevê, Azad agir anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Gava ku baran dest pê kir, Azad bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. Dayika xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Azad pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Azad her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li gund rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji dayika xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştêk ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li gund vegeriya. Agir hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi dayika xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Sibeha wê rojê, berî ku dûman li ser banan xuya bibe, Azad di hewşê de bi xwişka xwe re li ser gogekî kevn şer dikir. Paşê dengê qîrîna cîranê wan hat. Di nav lezê de, wê gog li bin dara hirmiyê ma. Azad tenê dema ku gihîştin ser rêya çiyayê bîra wê anî.

Piştî çend rojan Azad hewl da navên malên şewitî li ser kaxezekê binivîse. Wê navê mala cîranê xwe jî nivîsand; ji ber ku ew êdî nikaribû mala wan veegerîne, lê dikaribû şahidiya hebûna wê bike.

3. Dayika Min û Dembila Nanê

Dema ku êvar ket, Azad ji karê rojê vegeriya. Li mal bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê nanê germ bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Berî ku roj hilê, dayika min li ber tenûrê rûdinişt. Min ji nav nivînan dengê lêdana hevîrê dibihîst. Ew deng ji bo min wek saetekê bû: her lêdan dibêje ku roj dest pê kiriye. Wê carinan ji min re pariyek nanê germ dipêça û digot: «Hêdî bixwe; nanê germ zû diqede, lê tamê wî divê di bîra te de bimîne.»

Rojekê baran ewqas zêde bû ku kes nikaribû ji gund derkeve. Hevîr hindik mabû. Dayika min nanê biçûk çêkir, da ku ji her kesî re pariyek bigihîje. Min pirsî çima wê para xwe negirt. Wê got: «Ez berê xwarim.» Lê min zanî ku ev rast nebû. Dema ku hemû razan, min pariyek ji nanê xwe di bin destmala wê de veşart.

Salên paşê, di bajarekî dûr de, min ji firnekê nan kirî. Ew germ bû, lê bîhna tenûra me nedida. Min wê rojê fêm kir ku birçîbûn tenê ji bo xwarinê nîne. Mirov dikare ji bo dengekî, ji bo destekî ku nan dipêçe, an jî ji bo kesekî ku para xwe bi bêdengî dide yên din, birçî bimîne.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li mal rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji dayika xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Berî razanê, Azad navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li nanê germ nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji dayika xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Li mal gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Azad biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li mal vegeriya. Nanê germ hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi dayika xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Dema ku tenûr şikest, dayika min ne dest bi gotinên mezin kir. Wê ji xaltîka me kevirê rast xwest, ji cîranê me jî axekî hişk. Em sê roj bê nanê mala xwe man û ji malên din nan anîn. Wê yekê ez şerm kirim, lê dayika min got ku alîkarî xwestin şerm nîne.

Salên paşê, gava ku min yekem car nanê xwe li bajarê kirî, bîhna wî min ne tenê anî bîra dayikê. Min bîra xaltîka me jî anî, ya ku di wan sê rojan de nanê xwe bi me re parve kiribû.

4. Zarokek Li Bin Tirsê

Her kes li gund rêya xwe diçû. Lê Baran wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê şevên dirêj dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Gava ku baran dest pê kir, Baran bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. xwişka xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Baran pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsiyayî?'

Li gund gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Baran biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Baran her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Baran li gund rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji xwişka xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Dema nîvro bû, xwişka xwe hat cem Baran. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Baran got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Di wê hefteyê de, Baran hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji xwişka xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Rojekê kesek li derî xist. Baran bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Piştî wan rojan, Baran dîsa li gund vegeriya. Şevên dirêj hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi xwişka xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Baran di dibistanê de dengê deriyekî ku bi bayê ve hatibû girtin bihîst û xwe li bin maseyê veşart. Zarokên din pê kenîyan. Mamoste li kêleka wî rûnişt, lê wî nikaribû bibêje çima tirsîyaye. Piştî dersê mamoste tenê got: «Dema ku tu amade bî, ez ê guhdarî bikim.»

Wî wê rojê tiştek negot. Heftetek şûnda, li ser kaxezekê wê şevê xêz kir: deriyek, çirayek û sê kes li dorê wê. Mamoste kaxez girt, bê ku ji wî bixwaze her tişt rave bike.

5. Rêya Koçê

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Azad li rê rawestiya û li çenteyek kevn nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tişteke bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Şevê, Azad çenteyek kevn anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Gava ku baran dest pê kir, Azad bi lez vegehiya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. Bavê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Azad pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Berî razanê, Azad navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li çenteyek kevn nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çiroka wan ji bîr neke.

Di wê hefteyê de, Azad hewl da ku tişteke nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji bavê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Azad li bavê xwe nêrî. Wê dixwest tişteke girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Dema nîvro bû, bavê xwe hat cem Azad. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Azad got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.'

Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji bavê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Piştî wan rojan, Azad dîsa li rê veheriya. Çenteyek kevn hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi bavê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê wê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Li otobûsê, xwişka min pêlavên xwe ji dest da. Em li rawestgehekê rawestiyên, lê ajokar dixwest zû biçin. Bavê min ji çenteyê xwe cawê kevn derxist û li dor pêyên wê pêça. Ez wê carê fêhm kirim ku rêya koçê ji tiştên biçûk jî tê çêkirin.

Gava em gihîştin bajarê nû, xwişka min pêlavên din wergirt. Wê cawê kevn neavêt. Ew bi salan di çenteyê de ma, ne wek nîşana qehremaniyê, lê wek tiştek ku di rojên herî zehmet de kar kiribû.

6. Dengên Şevê

Dema ku êvar ket, Baran ji karê rojê vegeriya. Li mal bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê çirayek biçûk bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Li mal gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Baran biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Şevê, Baran çirayek biçûk anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Gava ku baran dest pê kir, Baran bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. Dayika xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Baran pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Baran her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Dema nîvro bû, dayika xwe hat cem Baran. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Baran got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes jî te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Rojekê kesek li derî xist. Baran bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Baran li mal rawestiya. Wê li ser tiştên wînd û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne.

Lê dikaribû ji dayika xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Baran dîsa li mal vegeriya. Çirayek biçûk hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi dayika xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Şevê dengê gavên li derve hat û bavê min çû ber derî. Piştî demekê derî vekir: cîranê me bû, ku bizina wî winda bûbû. Hemû me bi heman demê re nefesê dirêj kişand. Min wê şevê dît ku tirs carinan berî rastiye tê malê.

Lê şevên din jî hebûn ku deng ne ji bizinan bû. Dayika min tu car hemû pirsên min bersiv nedan; tenê bi min re rûnişt. Ji ber vê yekê ez niha jî dizanim ku guhdarîkirin carinan ji gotinê girîngtir e.

7. Bêrîya Welatê

Her kes li bajarê dûr rêya xwe diçû. Lê Azad wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê bîhna baranê dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Berî razanê, Azad navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li bîhna baranê nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji hevalê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Li bajarê dûr gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Azad biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li bajarê dûr rawestiya. Wê li ser tiştên wîda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji hevalê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Dema nîvro bû, hevalê xwe hat cem Azad. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Azad got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Azad li hevalê xwe nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvan zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Di wê hefteyê de, Azad hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji hevalê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li bajarê dûr vegeya. Bîhna baranê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi hevalê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Di bajarê nû de min xwe bi zimanekî din nasand. Li bazarê kesek navê gundê min şaş got û min ne rast kir. Gava ku vegeyam malê, ez ji xwe hêrs bûm. Min navê gundê li ser kaxezekê nivîsand û li ber maseyê daliqand.

Sala din min hevalek anî malê. Wî ji min pirsî ka ew nav çawa tê xwendin. Min hêdî got, du car dubare kir û paşê li ser nexşeyê nîşan da. Ew sohbet kurt bû, lê ez êdî ji navê gundê xwe nedireviam.

8. Ji Destê Bavê Min

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Azad li çem rawestiya û li destên bavê xwe nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştek bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Di wê hefteyê de, Azad hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji bavê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Azad her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtîn.

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji bavê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Şevê, Azad destên bavê xwe anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li çem rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeirîne. Lê dikaribû ji bavê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Li çem gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Azad biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizamim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Gava ku baran dest pê kir, Azad bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. bavê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Azad pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li çem vegeriya. Destên bavê xwe hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi bavê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Bavê min carekê destê xwe bi dirûtina têlekî birî. Wî nehişt ez birînê bi destê xwe bigirim, lê ji min xwest ku av bînim. Min di nav wê karê biçûk de dît ku ew jî hewceyê alîkariyê ye.

Gava ku ew pîr bû, min ji wî pirsî ka çima ew carinan bêdeng dimîne. Wî got: «Ji ber ku ez jî her dem bersivê nizamim.» Ev gotin ji min re ji gelek şîretên wî girîngtir ma.

9. Roja Dawî ya Gundê

Dema ku êvar ket, Azad ji karê rojê vegeriya. Li gundê kevn bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê diwarên şikestî bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Dema nîvro bû, xwişka xwe hat cem Azad. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Azad got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Berî razanê, Azad navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li diwarên şikestî nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Gava ku baran dest pê kir, Azad bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. xwişka xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Azad pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Li gundê kevn gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Azad biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji xwişka xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Azad li xwişka xwe nêrî. Wê dixwest tişte girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvan zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li gundê kevn rawestiya. Wê li ser tiştên wîndî û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan

vegerîne. Lê dikaribû ji xwişka xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Di wê hefteyê de, Azad hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji xwişka xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li gundê kevn vegeriya. Diwarên şikestî hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi xwişka xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Di vegera me de, xwişka min li cihê mala xaltîkê rawestiya. Wê got ku li wir berê dara sêvê hebû. Ez tiştek nedîtim. Wê bi lingê xwe ax koland û kokek hişk derxist. Me ew bi xwe re nebîr; em tenê cihê wê li ser kaxezê nîşan kir.

Berî ku em biçin, me li ser kevirê deriyê rûnişt û nanê ku anîbû parve kir. Gund vegerî nebû, lê me ji xwe re mafê çend deqeyan li wir mayîne da.

10. Em Hê Jî Li Virin

Her kes li mala nû rêya xwe diçû. Lê Azad wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê deftera bîranînan dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Di wê hefteyê de, Azad hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji kurê xwe re got: 'Ez fikir dîkir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Di sibehê de, Azad av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji kurê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Azad fêm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Dema nîvro bû, kurê xwe hat cem Azad. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Azad got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Azad her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Li mala nû gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Azad biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Rojekê kesek li derî xist. Azad bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehîyê dihêlin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Azad li mala nû rawestiya. Wê li ser tiştên wîndî û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeirîne.

Lê dikaribû ji kurê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Azad dîsa li mala nû vegeriya. Deftera bîranînan hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi kurê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Li bajarê ku em niha dijîn, kurê min rojekê pirsî: «Gundê we li ku ye?» Min ne got ku ew tenê di dilê me de ye. Min nexşeyek anî, rêya çiyayê nîşan da û paşê got ku hin mal êdî li wir nînin.

Kurê min pirsî: «Em dikarin herin bibînin?» Min got: «Belkî.» Min naxwest ji wî re sozek bidim ku nikarim pêk bînim. Lê me heman êvarê navên malbatên gundê di defterekê de nivîsandin.

BEŞA DUYEM

Jin, Bîranîn û Jiyan

Jinên Kurd, bîranîn û berdewamiya jiyane

1. Dayikek Bi Heft Zarokan

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Gulê li gund rawestiya û li heft tasên biçûk nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tişteke bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Sibehek zivistanê, Zozan heft cot pêlav li ber derî rêz kir. Du cot ji wan ji bo lingên zarokan mezin bûn; yek cot jî ji ber avê di navê de qetibû. Wê bi derziyê qûla pêlavê herî biçûk dirût. Zarokê wê yê mezin, Baran, got ku ew ê îro neçe dibistanê da ku alîkariya wê bike. Zozan derziyê danî û got: «Alîkariya te ev e ku tu biçî û tiştên ku ez nekarîm fêr bibim, fêr bibî.»

Di êvara dawî ya wê mehê de, Gulê li gund rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeşîne. Lê dikaribû ji keça xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Li dibistanê ji Baran xwestin ku pereyê pirtûkê bîne. Wî ev tişt ji dayika xwe veşart. Zozan gava çenteya wî paqij dikir, nameya mamoste dît. Wê êvarê bi cîranê xwe re nan çêkir û sibehê li bazarê firot. Dema Baran pere dît, serê xwe xwar kir. Zozan name danî ber wî û got: «Pereyê pirtûkê ne şerm e. Şerm ew e ku tu ji ber wê dev ji xwendinê berdî.»

Gulê li keça xwe nêrî. Wê dixwest tişteke girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Şevê, Gulê heft tasên biçûk anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Rojekê kesek li derî xist. Gulê bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Dema nîvro bû, keça xwe hat cem Gulê. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Gulê got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Berî razanê, Gulê navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li heft tasên biçûk nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegeirîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Heft zarokên Zozan yek reng nebûn. Yek ji dengê baranê ditirsiya, yek dixwest bijîşk bibe, yek her tiştî dipirsî. Zozan her şev bi navê wan bang dikir, ne ji bo ku wan bijmêre, lê ji bo ku her yek bibihîze: li vê malê cihê te heye. Di nav zehmetiyên wê de, ev gotin bû şertê herî girîng ê malê.

Gava ku baran dest pê kir, Gulê bi lez vegeirîya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. Keça xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Gulê pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsiyayî?'

Piştî wan rojan, Gulê dîsa li gund vegeirîya. Heft tasên biçûk hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi keça xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Rojekê kurê herî biçûk nanê xwe li dibistanê ji hevalekî re da. Dema ku vegeirîya, birçî bû û ji dayika xwe veşart. Wê rastî ji mamoste bihîst. Wê kur li ber xwe rûnişt û got ku divê alîkarîkirin ne bibe sedema ku ew bi xwe birçî bimîne.

Heft zarok li heman malê mezin bûn, lê her yek wê salan bi awayekî din bi bîr anî. Dayik nekaribû hemû kêmasiyan rake. Wê tenê hewl da ku tu zarok hest neke ku pirsê wî bê cih e.

2. Jin û Şer

Dema ku êvar ket, Berfîn ji karê rojê vegeriya. Li gund bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê nameya kevn bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Dema nîvro bû, kurê xwe hat cem Berfîn. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Berfîn got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Berfîn her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Di sibehê de, Berfîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji kurê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Berfîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Şevê, Berfîn nameya kevn anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Li gund gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Berfîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Rojekê kesek li derî xist. Berfîn bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehîyê dihêlin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Berfîn li gund rawestiya. Wê li ser tiştên wîndî û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegêrîne.

Lê dikaribû ji kurê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Berfîn dîsa li gund vegeriya. Nameya kevn hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi kurê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Gava dibistan hate girtin, zarokan li ser erdê tîpan nivîsandin. Rojê keçika wê pirsî ka çima wan divê navên bajarên dûr fêr bibin, dema ku nikarin ji gundê xwe derkevin. Wê got: «Ji ber ku cîhan ji vê rêya gundê mezintir e.»

Dema ku dengên şerê kêmbûn, ew nekaribû bi lez vegere jiyana berê. Zarok her dengê bilind bi tirs dibihîstin. Wê ji mamosteyekê alîkarî xwest; wê fêm kiribû ku ne hemû birîn bi nan û xewê baş dibin.

3. Jinê Ku Xanî Hilgirt

Her kes li hewş rêya xwe diçû. Lê Zelal wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê banê şikestî dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Li hewş gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Zelal biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizamim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Gava ku baran dest pê kir, Zelal bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. Cîrana xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Zelal pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Zelal li cîrana xwe nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Şevê, Zelal banê şikestî anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Dema nîvro bû, cîrana xwe hat cem Zelal. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Zelal got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Rojekê kesek li derî xist. Zelal bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Berî razanê, Zelal navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li banê şikestî nêrî û destê xwe

li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Zelal li hewş rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji cîrana xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Di wê hefteyê de, Zelal hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji cîrana xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Piştî wan rojan, Zelal dîsa li hewş vegeriya. Banê şikestî hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi cîrana xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Di payîzê de banê xanî dîsa av da. Wê ji cîranê xwe merdivenek kirê kir û bi kurê xwe re kevirên şikestî guhertin. Dema ku kar qedand, ew neket nav malê ku xwe veşêre; wê bi kurê xwe re li ser banê çay vexwar.

Kurê wê got ku ew dixwaze di havînê de mala nû çêke. Wê bersiv da ku ew dikare hewl bide, lê ev mala kevn jî mafê xwe heye ku bê tamîrkin, ne tenê were şermkirin.

4. Navbera Tirsas û Hêviyê

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Sîlan li bazar rawestiya û li sebzeyên baxçeyê nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştek bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Sîlan li bazar rawestiya. Wê li ser tiştên wîndas û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegêrîne. Lê dikaribû ji keça xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Sîlan her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Di sibehê de, Sîlan av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji keça xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Sîlan fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Dema nîvro bû, keça xwe hat cem Sîlan. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Sîlan got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Li bazar gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Sîlan biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di wê heftiyê de, Sîlan hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji keça xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Rojekê kesek li derî xist. Sîlan bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Şevê, Sîlan sebzeyên baxçeyê anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Piştî wan rojan, Sîlan dîsa li bazar vegeriya. Sebzeyên baxçeyê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi keça xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Mêrê wê piştî salan vegeriya, lê zarokê herî biçûk wî wek mêvanekî dît. Di şeva yekem de li ser maseyê ti kes nedizanî çi bibêje. Jinê ji wî xwest ku ne bi pirsên mezin, lê bi guhdarîkirina çîrokên zarokan dest pê bike.

Piştî hefteyekê mêrê wê çû bazarê bi wê re. Wî dît ka ew bi kî re bazirganiyê dike û çawa hesabên malê digire. Wê jî dît ku vegera wî ne dawîya zehmetiyê ye; ew destpêka nasîna hev a nû ye.

5. Dengê Jinê Di Bêdengiyê de

Dema ku êvar ket, Rojîn ji karê rojê vegeriya. Li dibistan bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê deftera keçe bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Rojîn li dibistan rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji mamosteyê re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Di sibehê de, Rojîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji mamosteyê pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Rojîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Rojîn li mamosteyê nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Dema nîvro bû, mamosteyê hat cem Rojîn. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Rojîn got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Berî razanê, Rojîn navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li deftera keçe nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Rojekê kesek li derî xist. Rojîn bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Li dibistan gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Rojîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi

çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Şevê, Rojîn deftera keçê anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Piştî wan rojan, Rojîn dîsa li dibistan vegeya. Deftera keçê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi mamosteyê re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Di civîna gundê de, Rojîn di destê xwe de defterek hebû. Wê tê de rojên ku av kêmbû û zeviyên ku hişk mabûn nivîsandibû. Dema ku kesek got ku jin li ser vê meseleyê nizanin, wê defter vekir û hejmaran xwend.

Biryara wê rojê ne bi yek dengî hat dayîn. Hinek kes dijî man. Lê du hefte şûnda kesek ji wan ji Rojîn xwest ku ew hesabên xwe ji bo civîna din jî bîne. Ew fêhm kir ku guherîn bi yek axaftinê temam nabe.

6. Jinên Koçber

Her kes li bajarê nû rêya xwe diçû. Lê Nalin wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê çenteya dayikê dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Şevê, Nalin çenteya dayikê anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêma kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Dema nîvro bû, xwişka xwe hat cem Nalin. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Nalin got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Nalin her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Nalin li bajarê nû rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeirîne. Lê dikaribû ji xwişka xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Di wê hefteyê de, Nalin hewl da ku tişteke nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji xwişka xwe re got: 'Ez fikir dikiir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Gava ku baran dest pê kir, Nalin bi lez vegeirîya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. xwişka xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Nalin pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Rojekê kesek li derî xist. Nalin bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Li bajarê nû gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Nalin biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Piştî wan rojan, Nalin dîsa li bajarê nû vegeriya. Çenteya dayikê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi xwişkê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Di cihê nû de xwişkên koçber li ser navê ku di belgeyan de hatibû nivîsandin nîqaş kirin. Navê yekê şaş hatibû tomarkirin. Ew sê caran çûn ofîsê heta ku rast kirin. Dayika wan got ku ew ji bo yek tîpê ewqas rê meşiyane.

Keça mezin bersiv da: «Ji ber ku ew tîp navê me ye.» Di wê êvarê de wan ne cejnê mezin kir; tenê belgeya rastkirî danîn nav dosyaya malbatê, li kêleka wêneyê kevn.

7. Destên Ku Jiyan Avakirin

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Hêlîn li kargeh rawestiya û li makîneya dirûtîne nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştek bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Gava ku baran dest pê kir, Hêlîn bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. kurê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Hêlîn pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Hêlîn li kurê xwe nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Hêlîn li kargeh rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeirîne. Lê dikaribû ji kurê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Berî razanê, Hêlîn navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li makîneya dirûtîne nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegeirîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Di wê hefteyê de, Hêlîn hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji kurê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Li kargeh gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Hêlîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di sibehê de, Hêlîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji kurê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Hêlîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Dema nîvro bû, kurê xwe hat cem Hêlîn. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Hêlîn got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Piştî wan rojan, Hêlîn dîsa li kargeh vegeya. Makîneya dirûtinê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi kurê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê wê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Hêlîn dema ku yekem maşîneya dirûtinê ya kevn kirî, nekaribû wê baş bixebitîne. Cîrana wê, ya ku salan cil didirû, du êvaran hat û rê nîşan da. Di nav her du jinan de peymanek biçûk çêbû: yek dirûtinê hîn fikir, ya din hesabê bazarê.

Rojekê müşteriyek pereya wê ne da. Hêlîn ji bo wergirtina pereyê du car çû ber derî. Wê fêhm kir ku serbixwebûn tenê kar kirin nîne; divê mirov karê xwe jî bi qîmet bibîne.

8. Jin û Rojên Dirêj

Dema ku êvar ket, Sîlan ji karê rojê vegeriya. Li nexweşxane bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê saeta kevn bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Gava ku baran dest pê kir, Sîlan bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. dayika xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Sîlan pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsiyayî?'

Di wê hefteyê de, Sîlan hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji dayika xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Dema nîvro bû, dayika xwe hat cem Sîlan. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Sîlan got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivîn.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Li nexweşxane gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Sîlan biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Sîlan li nexweşxane rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegere. Lê dikaribû ji dayika xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Di sibehê de, Sîlan av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji dayika xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Sîlan fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Sîlan her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de

bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtîn.

Şevê, Sîlan saeta kevn anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Piştî wan rojan, Sîlan dîsa li nexweşxane vegeriya. Saeta kevn hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi dayika xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Sîlan di nexweşxaneyê de rojekê li kêleka jinêke pîr rawestiya ku kesek li serdana wê nehatibû. Ew nekaribû demek dirêj bimîne, lê navê wê pirsî. Jinê got ku navê wê Meryem e. Roja din Sîlan wê bi navê xwe silav kir.

Gava Sîlan vegeriya malê, wê ji mêrê xwe xwest ku li ser karên malê bi hev re plana nû çêkin. Ew êdî naxwest hemû westandinê bi tenê hilgire. Wan kar dabeş kir; ne hemû roj baş çûn, lê şert hêdî guherîn.

9. Bîranînên Daya Mezin

Her kes li gund rêya xwe diçû. Lê Gulistan wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê wêneyek reş û spî dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Li gund gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Gulistan biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizamim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Şevê, Gulistan wêneyek reş û spî anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Gava ku baran dest pê kir, Gulistan bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. neviyê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Gulistan pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsayî?'

Berî razanê, Gulistan navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li wêneyek reş û spî nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Gulistan li gund rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji neviyê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Di wê hefteyê de, Gulistan hewl da ku tişteke nû fêhm bike. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji neviyê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêhm bibî, dereng nîne.'

Gulistan li neviyê xwe nêrî. Wê dixwest tişteke girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka

biçûk ji gelek peyvan zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Dema nîvro bû, neviyê xwe hat cem Gulistan. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Gulistan got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Piştî wan rojan, Gulistan dîsa li gund vegeriya. Wêneyek reş û spî hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi neviyê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê wê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Neviyê Gulistan telefonê xwe li ser maseyê danî û got ku dixwaze dengê wê tomar bike. Gulistan di destpêkê de red kir. Wê got ku hin çîrok ji bo tomarkirinê ne. Neviyê wê telefon girt û li cem wê rûnişt, bê pirs.

Piştî çend rojan Gulistan bi xwe got ku dixwaze li ser xwişka xwe biaxive, ya ku ji gund çûbû û salan paşê tenê nameyek şandibû. Neviyê wê berî tomarkirinê pirsî ka ev çîrok dikare were parvekirin. Gulistan got: «Niha tenê ji bo me.»

10. Ev Jiyana Me Ye

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Jinê li mal rawestiya û li maseya nanê nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştek bû; di nav wê de salên dirêj hebûn.

Di wê hefteyê de, Jinê hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji keça xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Şevê, Jinê maseya nanê anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêr kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Dema nîvro bû, keça xwe hat cem Jinê. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Jinê got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Jinê her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan dişêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Rojekê kesek li derî xist. Jinê bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêr kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Li mal gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Jinê biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Jinê li mal rawestiya. Wê li ser tiştên wîndî û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegere. Lê

dikaribû ji keça xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Jinê dîsa li mal vegeriya. Maseya nanê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi keça xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Jinê di civîna malbatê de got ku êdî naxwaze tenê wek kesê ku her tişt dike were nasîn. Wê dixwest rojekê di hefteyê de ji bo xwe bixwîne. Zarok di destpêkê de şaş man, paşê yek ji wan got ku ew dikare karên mitbexê bigire.

Wê rojê tiştek mezin nehat guhertin. Lê roja pêncşemê, gava ku Jin pirtûka xwe vekir, kesek ji wê nan nexwest. Wê çend rûpel xwend û ji bo yekem car piştî demek dirêj bê ku bilezîne rûnişt.

BEŞA SÊYEM

Dîwarên Reş

Girtîgeh, xerîbî û bêdengî

1. Dîwarên Reş

Rojekê ku Leyla hat birin girtûgehê, baran li ser camên erebeyê dixist. Wê hewl dida navên kolanên ku ji wan derbas dibûn bîr bîne, lê cam bi avê girtû bû. Di çenteya wê de defterek, qelemek û mifteya mala wê hebûn. Mifte di destê wê de sar bû. Wê xwe pirsî ka mirov kengî fêhm dike ku ji malê xwe dûr ketiye: dema ku derî li pişt wî tê girtin, an dema ku mifteya wî êdî ti derî venake?

Odeya ku ew tê de hat bicihkirin biçûk bû. Du nivîn li ser hev, maseyeke hesinî û pencereyek bilind hebûn. Li dîwarê rastê şopeke reş ji şilbûnê mabû. Jina li nivîna jêrîn rûniştibû serê xwe rakir. «Navê te çi ye?» wê pirsî. «Leyla.» «Ez Nergiz im. Ger şev sar bibe, betaniya duyem li bin nivîna min e.» Ev yekem gotina mirovane bû ku Leylayê di wê rojê de bihîst.

Di rojên destpêkê de, Leyla demê bi dengê gavên korîdorê dipîva. Sibeh nanek biçûk û çayek germ dianîn. Paşê saetên dirêj dihatin ku tu kes navê wê nedigot. Nergiz, ku berê mamoste bû, li ser perçeyên kaxezê pirsên biçûk dinivîsand: «Li mala we kî herî zû radibe?» «Çi xwarinê bîhna te tîne bîra zaroktiyê?» Wê got ku pirsên biçûk alîkarî dikin mirov ji hejmarê odeya xwe mezintir bimîne.

Leyla di bersiva pirsê yekem de navê dayika xwe nivîsand. Dayika wê li gundekî li ber çiya dijî. Her sibeh berî her kesî radibû, deriyê hewşê vedikir û av dida kulîlkên li ber pencereyê. Leyla ji xwe re got ku belkî niha jî ew kulîlk av dide, bê ku bizane keça wê li ku ye. Wê ji Nergiz re ev bîranîn vegot. Nergiz guhdarî kir û ne got «hemû tişt baş dibe». Tenê pirsî: «Kulîlkên wê çi reng bûn?» Leyla got: «Sor û zer.»

Mehek derbas bû. Carekê nameyek ji malê hat, lê nivê wê bi xetên reş hatibû veşartin. Tenê hevokek xuya bû: «Em li benda te ne.» Leyla wê nameyê çend caran xwend. Wê ji xwe pirsî ka çi gotinên din di bin reşiyê de mane. Belkî dayika wê li ser baranê nivîsandibû, belkî li ser birayê wê, belkî tenê gotibû ku ew sax e. Nergiz got:

«Tiştê ku hatiye veşartin, divê em bi derewan tijî nekin. Em dikarin tenê tiştê ku dizanin biparêzin.»

Şevêkê elektrîk çû. Korîdor di tarîtiyê de ma û dengê deriyan ji dûr hat. Leyla ji xew rabû, dilê wê bi lez dixist. Nergiz ji nivîna xwe got: «Ez li vir im.» Ew hevok hêsan bû, lê Leyla di wê şevê de ji bo cara yekem ne bi tenê li dengê tirsê guhdarî kir. Wê dengê kesekî din jî bihîst.

Dema ku Nergiz hat veguhastin odeyeke din, wê deftera xwe li Leylayê hişt. Di rûpela dawî de nivîsandibû: «Tu ne tenê tiştên ku li te qewimîne yî. Tu tiştên ku bîr tînî, tiştên ku hîn fêr dibî û tiştên ku hê dixwazî bibînî jî yî.» Leyla defter vekir û cara yekem çîrokek nivîsand. Ne li ser dîwarên girtîgehê, lê li ser kulîlkên sor û zer ên dayika xwe.

Leyla di girtîgehê de ji hevala odeyê fêr bû ku rojên hefteyê bi nîşanên biçûk bihesibîne. Lê roja ku nameya malbatê hat, wê hejmara rojan ji bîr kir. Wê sê caran heman hevok xwend: «Em li malê ne.»

Gava derket derve, yekem tiştê ku wê kir ne axaftina dirêj bû. Ew li ber deriyê rawestiya û ji xwişka xwe pirsî ka rêya malê hîn ji heman kolanê derbas dibe an na.

Piştî demeke dirêj, roja derketinê hat. Kesek çenteya wê vegerand. Mifte hîn di hundirê wê de bû. Leyla li ber deriyê rawestiya. Hewa derve bîhna axa şil dida. Wê nekarî di yek gavê de hemû tirsê xwe li paş bihêle. Lê mifteya mala xwe girt, wê di kefa destê xwe de germ kir û dest bi meşê kir. Dîwarên reş li paş wê man; şopa wan, ji bo demekê, bi wê re çû.

2. Navenda Girtîgehê

Di navenda girtîgehê de saetek li ser dîwar hebû ku her tim pênc deqe paş demê rast dimeşiya. Soran di destpêkê de ev şaşî ne girîng dît. Piştî çend hefteyan, lêbelê, ew saet bû tiştek ku her roj lê dinêrî. Wî fikir dikir ku heke saet şaş be, belkî mirov dikare li benda rojên xwe jî şaş bimîne.

Soran berê li bajarê xwe pirtûkfiroş bû. Di dikanê wî de pirtûkên kevn, kovarên zerbûyî û defterên xwendekaran hebûn. Her roja îne zarokek bi navê Aram dihat, li ser pirtûkên wêneyan disekinî û digot ku dê rojekê xwe jî pirtûkek binivîse. Soran carinan ji wî re defterek bi erzanî difrot. Niha li odeya girtîgehê tu pirtûk tune bû; tenê gotinên ku mirov di hişê xwe de digirt hebûn.

Hevalê wî yê odeyê, Azad, merivekî temenmezin bû. Ew çavkaniya hemû agahiyên biçûk bû: kengî av germ tê, çawa mirov dikare ji bo bijîşk daxwaz bike, kî dikare ji malbatê name werbigire. Soran pirsî: «Tu çawa hemû van tiştan bîr tînî?» Azad got: «Ji ber ku her kes ku nû tê, heman pirsan dike. Ger em bersivan ji hev re negotin, her kes divê ji sifirê dest pê bike.»

Rojekê di korîdorê de dengê hevrikiyekê rabû. Du kes li ser rêza avê pevçûn. Soran li dû wan nêrî û fêm kir ku li vir tiştên biçûk dikarin giran bibin. Ew êvarê Azad li ser nivînê rûnişt û got: «Mirov gava ku nikare li ser tiştên mezin biryar bide, carinan ji bo tiştên biçûk şer dike.» Soran ev gotin di hişê xwe de tomar kir.

Di navendê de çend kes ji herêmên cuda hebûn. Zimanên wan cuda bûn, bîranînên wan jî. Hin kes bi kêfxweşî li ser malbata xwe diaxivîn; hin kes qet naxwestin li ser derve biaxivin. Soran hîn bû ku ne her bêdengî heman wateyê dide. Carinan bêdengî tirs e, carinan westan e, carinan jî mafê kesekî ye ku çîroka xwe nebeje.

Di zivistanê de pencere bi buharê digirt. Azad bi tiliya xwe li ser camê xêzek dikêşa û dibêje: «Ev rêya çemê me ye.» Soran li kêleka wê xêzek din dikêşa: «Ev jî kolana dikana min e.» Her du dizanîn

ku wêneyên wan piştî çend deqeyan winda dibin. Lê ew demeke kurt li ser wan dinêrîn, wek ku ji pencereyê ne hewşa girtîgehê, lê bajarên xwe dibînin.

Rojekê Soran nameyek ji xwişka xwe wergirt. Wê nivîsandibû ku dikan hatiye girtin, lê pirtûkên wî li mala wan hatine parastin. Li dawiyê gotibû: «Aram hat û pirsî ka tu kengî vedigerî. Wî deftera xwe nîşan da. Çîroka yekem nivîsandiye.» Soran name li Azad xwend. Azad kenî: «Wisa xuya ye ku pirtûkfiroşî te hîn jî berdest e, her çend dikan girtî be.»

Di navenda girtîgehê de roj bi heman rêzê derbas dibûn, lê Soran êdî ne tenê li saeta şaş dinêrî. Wî dest bi vegotina çîrokan kir. Her êvar kesek ji wan li ser cîhek, kesek an tiştêkî ku ji bîr nekiriye diaxivî. Carinan çîrok nîvco diman, carinan kesek ne dixwest biaxeve. Tu kes mecbûr nebû. Ev rêza biçûk a guhdarîkirinê ji wan re demeke cuda diafirand.

Dema ku Soran ji navendê derket, Azad hîn li wir bû. Wan bi hev re xatir xwest. Azad got: «Gava tu vegeerî dikana xwe, saetek rast li ser dîwarê wê daleqîne.» Soran got: «Ez ê pêşî pencereyek paqij bikim, da ku mirov bikare derve bibîne.»

Soran di girtîgehê de bi kesekî ku ji bajarê din hatibû re hevnas bû. Wan li ser gotinên cuda yên heman tiştî nîqaş dikirin. Rojekê wî got ku navê çûkekê li gundê wan cuda ye. Ev nîqaşa biçûk di nav rojên dirêj de demek ji wan re bû.

Gava hevalê wî hate veguhestin, Soran di deftera xwe de ne navê girtîgehê, lê navê wê çûkê nivîsand. Wî dixwest bîra xwe bîne ku hevalê wî berî her tiştî mirovek bû, ne tenê hejmara odeyekê.

Mehên paşê, li bajarekî din, Soran li dikaneke biçûk dest bi kar kir. Li ser maseyê dehterek danî ku sernavê wê «Çîrokên ku nehatin qedandin» bû. Wî nekarî her tiştê ku li navendê dîtibû binivîse. Hîn çîrok ne yên wî bûn ku wan vegere. Lê ew dizanî ku mirov dikare şahidê bîranîna xwe be, bê ku dengê kesên din ji wan bistîne.

3. Nameyek Ji Bendeviyê

Di girtûgehê de min navê xwe li ser kaxezeke spî nivîsand. Ji min re gotibûn ku dikarim nameyekê ji malê re bişînim, lê divê her peyv berî şandinê were kontrolkirin. Min qelem di destê xwe de zivirand. Xwişka min Ruken wê demê şazdeh salî bû. Min nedixwest wê bitirsînim; lê min jî nedixwest bi derewan wê aram bikim.

Name di roja sêşemê de gihîşt malê. Li ser zerfê navnîşana girtûgehê bi tîpên biçûk hatibû nivîsandin. Dilşad zerf bi lez venekir; wê ew danî ser maseyê, çayê xwe temam kir û paşê bi destên ku hinekî dihejiyan, kaxez derxist. Di nameyê de tenê sê rûpel hebûn, lê wê her rêz du caran xwend.

Birayê wê nivîsandibû ku li hundirê odeyê ji pencereyek biçûk perçeyek ezmanê dibîne. Wî ji wê nexwest ku tiştekî mezin bike. Tenê pirsî ka dara hirmiyê ya li hewşê îsal kulîlk daye an na. Dilşad jî vê pirsê hêrs nebû, lê girî. Ji ber ku di malê de herkes li ser dadgehê, rojên serdanê û parêzeran diaxivî; birayê wê tenê dixwest bizane ka dar hîn sax e.

Wê êvarê Dilşad li bin darê rawestiya. Li ser şaxên wê kulîlkên spî hebûn. Wê bi ronahiya telefonê wêneyek kişand, lê zanî ku nikare wêneyê bi nameyê bişîne. Ji ber vê yekê wê bi gotinan şirove kir: «Kulîlkên wê gelek in. Yek şax hinekî şikestî ye, lê hê jî kulîlk li ser wê hene.» Dema wê name şand, ji bo cara yekem hîs kir ku ew jî dikare ji derve re deriyekî biçûk veke.

Min name şand. Du hefte derbas bûn. Piştî wê nameyek hat. Ruken nivîsandibû ku wê li bin dara hinarê wêneyek kişandiye, lê destûr tune bû ku wêneyê bişîne. Wê bi gotinan wêne ji min re çêkiribû: «Li aliyê çepê sê hinar hene. Yek ji wan şikestî ye. Dayik dibêje ku sala pêş dê baştir bibe.»

Şîlan di nameya yekem de li ser hewayê pirsî, ne li ser dadgehê. Wê nivîsand: «Li wir dara hirmiyê hê ber dide?» Wê dizanî ku her name

dikare were xwendin. Ji ber vê yekê wê hin tişt ji nav gotinan veşart, lê ne ji dilê xwe.

Piştî du mehan bersiv hat: «Dara hirmiyê îsal kêm ber da.» Şîlan kaxez dirêj girt. Ji bo kesên din ev tenê hevokek bû. Ji bo wê nîşanek bû ku kesek li derve li bendê ye.

Min wê name gelek caran xwend. Ne ji ber ku di wê de nûçeyek mezin hebû. Ji ber ku kesek li derveyê wan dîwaran hîn tiştên biçûk ji bo min bi bîr dianî. Di şeva ku Aram ji min pirsî çima ez kêmekî dikenim, min name nîşanî wî neda. Min tenê got: «Li mala me dara hinarê heye.» Wî serê xwe hejand. «Baş e,» wî got. «Divê hin dar li bendê bimînin.»

4. Welat Li Dûriyê

Rojekê Zîn li rawestgeha trêne çenteya xwe ji bîr kir. Di çenteyê de ne pereyên zêde hebûn, ne belgeyên girîng; tenê du nameyên dayika wê û wêneyekî malbatê hebûn. Wê li ser platformê baz da û ji karmendekî alîkarî xwest. Peyvên wê şaş derdiketin. Karmend bi sebir guhdarî kir û çenteya wê di ofîsa tiştên windabûyî de peyda kir. Zîn çenteyê vekir û berî her tiştî li nameyan nêrî. Wê ji xwe re got ku carinan tiştê herî girîng ew e ku tu nikarî bi pereyan vegeînî.

Wê êvarê wê ji dayika xwe re telefon kir. Li aliyê dinê xetê dengê şewata sobeyê dihat. Dayik pirsî: «Li wir tu çawa yî?» Zîn got: «Ez fêr dibim.» Ew bersiv ne hemû rastî bû, lê derew jî nebû. Ew fêr dibû ka çawa mirov dikare ji malê dûr be û di heman demê de ji kesên nû re derî veke.

Dema ku êvar ket, Zîn ji karê rojê vegeyriya. Li bajarê xerîb bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê wêneyê gundê bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Di wê hefteyê de, Zîn hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji hevala xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Li bajarê xerîb gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Zîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Zîn li bajarê xerîb rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeîne. Lê dikaribû ji hevala xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Di sibehê de, Zîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji hevala xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di

navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Zîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Zîn her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan dişêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtîn.

Rojekê kesek li derî xist. Zîn bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêhm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehîyê dihêlin.

Gava ku baran dest pê kir, Zîn bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. hevala xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Zîn pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu jî çi ditirsîyayî?'

Piştî wan rojan, Zîn dîsa li bajarê xerîb vegeriya. Wêneyê gundê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi hevala xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivê hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Zîn di bajarê nû de ji bo kirêya odeyekê bi xwediyê malê re nîqaş kir. Ew nekaribû hemû peyvên zimanê nû bibêje; hevala wê wergerand. Gava ku derketin, Zîn got ku wê hewce ye xwe bi xwe biaxeve, heta ku xeletî jî bike.

Heftiya din ew çû dera ziman. Di dawiyê de mamoste ji wê pirsî ka çi dixwaze fêr bibe. Zîn got: «Ez dixwazim karibim li ser kirêya malê bi xwe biaxevim.» Wê hefteyê yekem hevokên wê ji vê hewcedariyê dest pê kirin.

5. Li Almanyayê Bê Kurdî

Roja yekem a civîna dê û bavên dibistanê, Rojîn li deriyê klasê rawestiya. Li ser dîwarê wêneyên zarokan hatibûn daleqandin. Di nav wan de wêneyê kurê wê hebû: sê xanî, du dar û li bin wan peyvek bi tûpên mezin. Mamoste ji wê pirsî ka ew peyv çî ye. Rojîn bi kenekê got: «Ew bi kurdî nivîsandiye: mal.» Mamoste peyv di deftera xwe de nivîsand û ji kur pirsî ka dikare sibehê wê bi dengê xwe bibêje.

Li rêya vegeerê kurê wê got: «Dayê, ez dikarim li dibistanê almanî biaxivim û li malê kurdî?» Rojîn bersiv da: «Erê. Ziman ne dijminên hev in.» Wê ji wê rojê pê ve li ser sarincê kaxezek daleqand. Her hefte zarokek peyvek kurdî û peyvek almanî li ser wê dinivîsand. Carinan peyv li hev nedihat; ew li ser wateya wan bi hev re diaxivîn.

Her kes li Almanyayê rêya xwe diçû. Lê Rojîn wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê deftera kurdî dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Rojîn li Almanyayê rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeerîne. Lê dikaribû ji kurê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Şevê, Rojîn deftera kurdî anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Di sibehê de, Rojîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji kurê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Rojîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Rojîn li kurê xwe nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka

biçûk ji gelek peyvan zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Li Almanyayê gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Rojîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Rojekê kesek li derî xist. Rojîn bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehîyê dihêlin.

Di wê hefteyê de, Rojîn hewl da ku tiştê nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji kurê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Piştî wan rojan, Rojîn dîsa li Almanyayê vegeya. Deftera kurdî hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi kurê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Li Almanyayê kurê Rojîn di dibistanê de got ku ew nikare navê hin xwarinên malê bi Almanî rave bike. Rojîn wê êvarê navên wan li ser kaxezê nivîsand, kurê wê jî wergera wan li kêleka wan zêde kir. Hin xwarin wergera rast nedan.

Wê kaxezê li ser sarincê daliqandin. Gava hevalekî Alman hat mala wan, kurê wê li ser wê kaxezê dest danî û bi ken got: «Ev xwarin navê xwe bi xwe heye.»

6. Roja Azadiyê

Di otobûsa ku Berfîn ji deriyê girtûgehê dûr dikir de, tu kes nizanibû ku ew wê rojê hatibû berdan. Li kêleka wê jinek bi du torbeyan rûniştibû û li ser bihayê sebzeyan gilî dikir. Berfîn guh dida û di dilê xwe de şaş dimayî. Jiyanê derve li benda wê nemabû. Mirov hîn bazarê diçûn, li ser bihayên diaxivîn, otobûs dereng dihat.

Gava ku gihişt malê, birayê wê derî vekir. Wan yekser hev nehemêz kirin. Berfîn li ser pêlavên xwe rawestiya û pirsî: «Dikare ez pêşî destên xwe bişom?» Li mitbexê wê avê germ vekir. Bi demekê dirêj li herikîna avê nêrî. Azadî wê rojê ne wek stranekê, lê wek destûra kirina karên herî asayî xuya dikir.

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyanê dihat. Berfîn li deriyê girtûgehê rawestiya û li mifteyek kevn nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tişteke bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Di sibehê de, Berfîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji xwişka xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Berfîn fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Li deriyê girtûgehê gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Berfîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Berfîn li deriyê girtûgehê rawestiya. Wê li ser tiştên wîna û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeerî. Lê dikaribû ji xwişka xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Di wê hefteyê de, Berfîn hewl da ku tişteke nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji xwişka xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Dema nîvro bû, xwişka xwe hat cem Berfîn. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Berfîn got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Berfîn her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Şevê, Berfîn mifteyek kevn anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Piştî wan rojan, Berfîn dîsa li deriyê girtîgehê vegeriya. Mifteyek kevn hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi xwişka xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Berfîn roja ku derket derve, di otobûsê de nekaribû li cihê xwe rûne. Her car ku derî bi deng digirt, ew bi lez li paş xwe dinêrî. Xwişka wê ji wê re got ku divê ne bilezîne.

Çend hefte şûnda Berfîn çû bazarê bi tenê. Wê tişteki biçûk kirî û li ber firoşkar rawestiya heta ku pereya mayî wergirt. Ev kar ji derve asayî xuya dikir. Ji bo wê ew yek ji rojên herî zehmet û herî girîng bû.

7. Dengê Ku Hate Birrîn

Sînem berê li radyoya herêmî çîrokên gundan tomar dikir. Wê carinan bi saetan li benda kesekî pîr diman heta ew amade bibe ku li ser jiyana xwe biaxive. Rojekê berpîrsê radyoyê got ku hin hevok ji bernamêyê werin derxistin. Sînem pîrsî ka çima. Bersiva wî kurt bû: «Ji ber ku em naxwazin pîrsgirêk çêbibin.»

Wê bernamêya xwe li malê ji nû ve guhdarî kir. Di navbera du gotinan de cihê ku hevok hatibû birîn bi awayekî eşkere dihat bihîstin. Wê di deftera xwe de nivîsand ka kê gotibû, kengî gotibû û çi hatibû rakirin. Wê zanî ku qeyd ne heman tişt e wek belavkirin; divê mirov maf û ewlehiya kesên ku diaxivin jî biparêze.

Dema ku êvar ket, Sînem ji karê rojê vegeriya. Li odeya nivîsînê bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê deftera sor bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Gava ku baran dest pê kir, Sînem bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. hevala xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Sînem pîrsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsiyayî?'

Sînem li hevala xwe nêrî. Wê dixwest tiştêk girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvan zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêhm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Di sibehê de, Sînem av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji hevala xwe pîrsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Sînem fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Berî razanê, Sînem navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li deftera sor nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Dema nîvro bû, hevala xwe hat cem Sînem. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Sînem got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Li odeya nivîsînê gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtûbûn bi bawerî digotin. Sînem biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtûbûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Şevê, Sînem deftera sor anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêhm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Di wê hefteyê de, Sînem hewl da ku tişteke nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji hevala xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Sînem li odeya nivîsînê rawestiya. Wê li ser tiştên wînda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeirîne. Lê dikaribû ji hevala xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Piştî wan rojan, Sînem dîsa li odeya nivîsînê vegeriya. Deftera sor hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi hevala xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de wînda bibin.

Sînem ji bo nivîsa xwe ya yekem navê xwe nenivîsand. Wê got ku ew ji bo malbata xwe ditirse. Hevala wê got ku ew dikare demê xwe bigire û ne hewce ye niha biryar bide.

Mehek şûnda Sînem nivîs dîsa xwend. Wê hin gotin guhertin, hin jê birîn û di dawiyê de navê xwe li binê nivîsand. Ew ne ji tîrsa xwe xelas bûbû; wê tenê biryar dabû ku bi tîrsa xwe re çî bike.

8. Bîranîna Hevalek

Hevala Leylayê, Nergiz, li odeya girtûgehê her êvar ji wê dixwest ku tişteke biçûk ji zaroktiya xwe bibêje. Carekê Leyla li ser roja ku pêlava xwe di çemê de winda kiribû axivî. Nergiz ewqas kenî ku çavên wê tijî hêsir bûn. Piştî çend mehan, dema ku ew ji hev hatin veqetandin, Leyla ev ken ji hemû gotinên din baştir bi bîr anî.

Salan şûnda Leyla nameyek ji hevala xwe wergirt. Nergiz li bajarekî din diji û li dibistanekê zarokan fêrî xwendinê dikir. Di nameyê de wê li ser odeya kevn tişteke nenivîsandibû. Tenê pirsibû: «Te pêlavên xwe vê carê baş girtine?» Leyla name xwend û kenî. Hin bîranîn ji ber giraniya xwe namînin; ji ber ku kesek di demeke giran de bi te re keniya dimînin.

Her kes li bajarê dûr rêya xwe diçû. Lê Leyla wê rojê nikaribû wek rojên din bimeşe. Wê nameyên hevalê dît û bîra gotineke kevn ket: 'Tiştên biçûk carinan çîrokên mezin diparêzin.'

Şevê, Leyla nameyên hevalê anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Di sibehê de, Leyla av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji keça xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Leyla fêm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Leyla her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Li bajarê dûr gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Leyla biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi

çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizamim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Di wê hefteyê de, Leyla hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji keça xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Rojekê kesek li derî xist. Leyla bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehiyê dihêlin.

Gava ku baran dest pê kir, Leyla bi lez vegeyriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. keça xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Leyla pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Piştî wan rojan, Leyla dîsa li bajarê dûr vegeyriya. Nameyên hevalê hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi keça xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Leyla ji hevala xwe ya girtîgehê tiştekî biçûk mabû: qelemek ku nîvê wê şikestibû. Wê qelem di qutiyekê de diparast, lê salan pê tiştek nenivîsand. Rojekê neviyê wê qelem dît û pirsî ka ew ji kê ye.

Leyla yekem car çîroka hevala xwe bi navê wê got, ne bi navê odeyê. Wê li ser kenê wê, li ser gotinên wê yên nebaş û li ser çaya ku wê zêde şîrîn dixwest axivî. Wê xwest ku heval ne tenê bi êşa xwe were bibîranîn.

9. Evîn Di Dûriyê de

Evîn û Baran sê sal bûn ku hev tenê li ser ekranê didîtin. Baran li bajarê xwe dixebitî, Evîn jî li welatekî din li bendê bû ku karûbarên belgeyên wê biqedin. Di rojên destpêkê de wan her şev demeke dirêj diaxivîn. Paşê kar, westan û cudahiya demjimêran di nav wan de cih girt.

Rojekê Baran ji wê pirsî: «Em tenê li benda roja hevdîtînê ne, an em hê jî bi hev re dijîn?» Evîn ji pirsê hêrs bû, paşê bêdeng ma. Wê sibehê din ji wî re wêneyek ji maseya xwe şand: du fincan, yek tîjî çay, yek vala. Wê nivîsand: «Ez dixwazim tu li ser jiyana min a niha jî bizanî, ne tenê li ser jiyana ku em hêvî dikin.» Ji wê rojê pê ve wan li ser karên asayî, şaşiyên xwe û planên ku dikarin biguherînin jî diaxivîn.

Roj hê nû dest pê dikir. Li derve hewa sar bû, lê di nav malan de dengê jiyane dihat. Evîn li bajarê xerîb rawestiya û li telefonê kevn nêrî. Ew tiştê biçûk ji bo wê ne tenê tiştek bû; di nav wî de salên dirêj hebûn.

Dema nîvro bû, hezkiriyê xwe hat cem Evîn. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Evîn got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.' Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Berî razanê, Evîn navê çend kesan di dilê xwe de dubare kir. Hin kes li dûr bûn, hin êdî nemabûn. Wê li telefonê kevn nêrî û destê xwe li ser danî. Ew nikaribû demê vegerîne, lê dikaribû çîroka wan ji bîr neke.

Şevê, Evîn telefonê kevn anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Di wê hefteyê de, Evîn hewl da ku tiştek nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî.

Wê ji hezkiriyê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Rojekê kesek li derî xist. Evîn bi dudilî derî vekir. Ziyaret kurt bû, lê piştî çûna mêvanê, mala wê ne wek berê bêdeng bû. Wê fêm kir ku hin kes tenê bi hatina xwe re hestekî ewlehîyê dihêlin.

Evîn li hezkiriyê xwe nêrî. Wê dixwest tiştek girîng bibêje, lê gotin nehatin. Di dawiyê de tenê got: 'Ez li vir im.' Carinan ev hevoka biçûk ji gelek peyvên zêdetir wate dida. Di wê demê de, her duyan jî fêm kir ku bêdengî her dem nîşana dûrbûnê nîne.

Li bajarê xerîb gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Evîn biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxeve. Wê got: 'Ez hemû rastiyê nizanim. Lê ez dizanim ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Gava ku baran dest pê kir, Evîn bi lez vegeya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. hezkiriyê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Evîn pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu ji çi ditirsîyayî?'

Di êvara dawî ya wê mehê de, Evîn li bajarê xerîb rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegeya. Lê dikaribû ji hezkiriyê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tiştek ji te re bibêjim.'

Di sibehê de, Evîn av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji hezkiriyê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Evîn fêm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Piştî wan rojan, Evîn dîsa li bajarê xerîb vegeya. Telefonê kevn hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi hezkiriyê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Evîn li dûrîya hezkiriyê xwe her şemî li saetekê li bendê telefonê diman. Rojekê telefon nehat. Wê hewl da ku ne li ser bêdengiyê çîrokên xwe biafirîne, lê heta sibehê xew nehat.

Dema ku telefon hat, wan ne tenê li ser bêrîkirinê axivîn. Wan li ser kar, pere, belge û şertên ku dikarin hev bibînin axivîn. Evîn piştî axaftinê fêhm kir ku hezkirin carinan pêdivî bi planekî rastîn jî heye.

10. Vegera Bê Veger

Hêvî piştî bîst salan bi otobûsê nêzîkî bajarê xwe bû. Ji pencereyê navên dikanan dixwend. Hin navên kevn tunebûn, hin kolan hatibûn firehkirin. Li rawestgehê kesek li benda wê nebû; wê jî ji kesekî nexwestibû ku were. Wê dixwest cara yekem bi tenê bimeşe.

Li cihê mala wan avahiyeke nû hebû. Hêvî li ber wê rawestiya û ji firoşkarê li qata jêrîn pirsî ka li vir berê kî dijî. Firoşkar ciwan bû; wî nizanibû. Hêvî hinekî aciz bû, lê paşê fêhm kir ku ev ciwan ne berpirsiyarê wendabûna bîranînên wê ye. Wê ji wî av xwest, li ser kursiyekê rûnişt û dest bi nivîsandina navên cîhên ku hîn bi bîr dianî kir.

Dema ku êvar ket, Hêvî ji karê rojê vegeriya. Li gundê kevn bêdengiyek hebû ku wê berê qet wisa hîs nekiribû. Li ber çavên wê dara ber derî bû; wê destê xwe dirêj kir, lê paşê rawestiya.

Di sibehê de, Hêvî av germ kir û nanê mayî li ser maseyê danî. Wê ji birayê xwe pirsî ka xew baş bûye an na. Bersiv kurt bû, lê di navbera wan de pir tiştên negotî hebûn. Hêvî fêhm kir ku mirov carinan ne ji bo bersivê, lê ji bo ku kesek dengê wî bibihîze dipirse.

Di wê heftayê de, Hêvî hewl da ku tişteke nû fêr bibe. Di destpêkê de kar nebaş çû. Wê xeletî kir, ji nû ve dest pê kir, paşê bi xwe kenî. Wê ji birayê xwe re got: 'Ez fikir dikir ku ez dereng mam.' Bersiv hat: 'Heta ku tu hîn dixwazî fêr bibî, dereng nîne.'

Gava ku baran dest pê kir, Hêvî bi lez vegeriya hundir. Ava baranê li ser pencereyê xetên zirav çêdikir. birayê xwe li cem wê rûnişt. Wan li ser salên berê axivîn, lê cara vê yekê Hêvî pirsên nû kir: 'Tu wê demê çi hîs dikirî? Tu jî çi ditirsiyayî?'

Wê rojê dem bi hêdî derbas bû. Hêvî her gav ku karê xwe rawestand, dengên derveyî bihîst. Kesên din jî di nav jiyana xwe de bûn: kesek bi zarokê re diaxivî, kesek li ber derî digeriya, kesek nan diçêkir. Wê hest kir ku êşa kesekê divê nebe sedem ku jiyana kesên din neyê dîtin.

Di êvara dawî ya wê mehê de, Hêvî li gundê kevn rawestiya. Wê li ser tiştên winda û tiştên mayî fikirî. Wê nekaribû hemû tiştan vegerîne. Lê dikaribû ji birayê xwe re çîrokê bibêje. Wê bi dengê xwe dest pê kir: 'Ez dixwazim tişteke ji te re bibêjim.'

Dema nîvro bû, birayê xwe hat cem Hêvî. Wan çay vexwar û demek dirêj bêdeng man. Paşê Hêvî got: 'Ez nikarim her tiştî rast bikim.'

Bersiv hat: 'Kes ji te naxwaze her tiştî rast bikî. Tenê hewce ye em bi hev re biaxivin.' Ev gotin di dilê wê de ma.

Li gundê kevn gotegot belav bû. Hin kes tiştên ku nedîtibûn bi bawerî digotin. Hêvî biryar da ku ne li ser gotegotan, lê li ser tiştên ku bi çavên xwe dîtibûn biaxive. Wê got: 'Ez hemû rastiye nizanîm. Lê ez dizanîm ku ev roj ji bo me hêsan nebû.'

Şevê, Hêvî dara ber derî anî ber ronahiya çirayê. Wê di bîra xwe de dît ka berê ew tişt li ku bû û kî dest lê dabû. Bîranîn bi rêz nehatin; yek ji nav yekê derket. Hin bi ken bûn, hin bi êş. Wê fêm kir ku bîranîn ne wêneyekî sabît e.

Piştî wan rojan, Hêvî dîsa li gundê kevn vegeriya. Dara ber derî hîn li wir bû, lê wateya wê guherîbû. Wê bi birayê xwe re li ser sibehê axivî. Ne her pirs bersivek hebû. Lê vê carê wê nehişt ku hemû gotin di bêdengiyê de winda bibin.

Gotina Dawî

Hêvî piştî salan çû serdana kolana ku lê mezin bûbû. Mala berê ya wan êdî li wir tunebû; li şûna wê dikanek hatibû vekirin. Xwediyê dikanê wê nas nekir. Wê jî ji wî nexwest ku wê nas bike.

Li ber deriyê dikanê, wê ji bo xwe av kirî û demekê li ser kursiyekê rûnişt. Gava rabû, wê ne got ku ew vegeyaye malê. Wê tenê got ku niha dikare ji vir derbas bibe bê ku ji bîranînên xwe bireve.

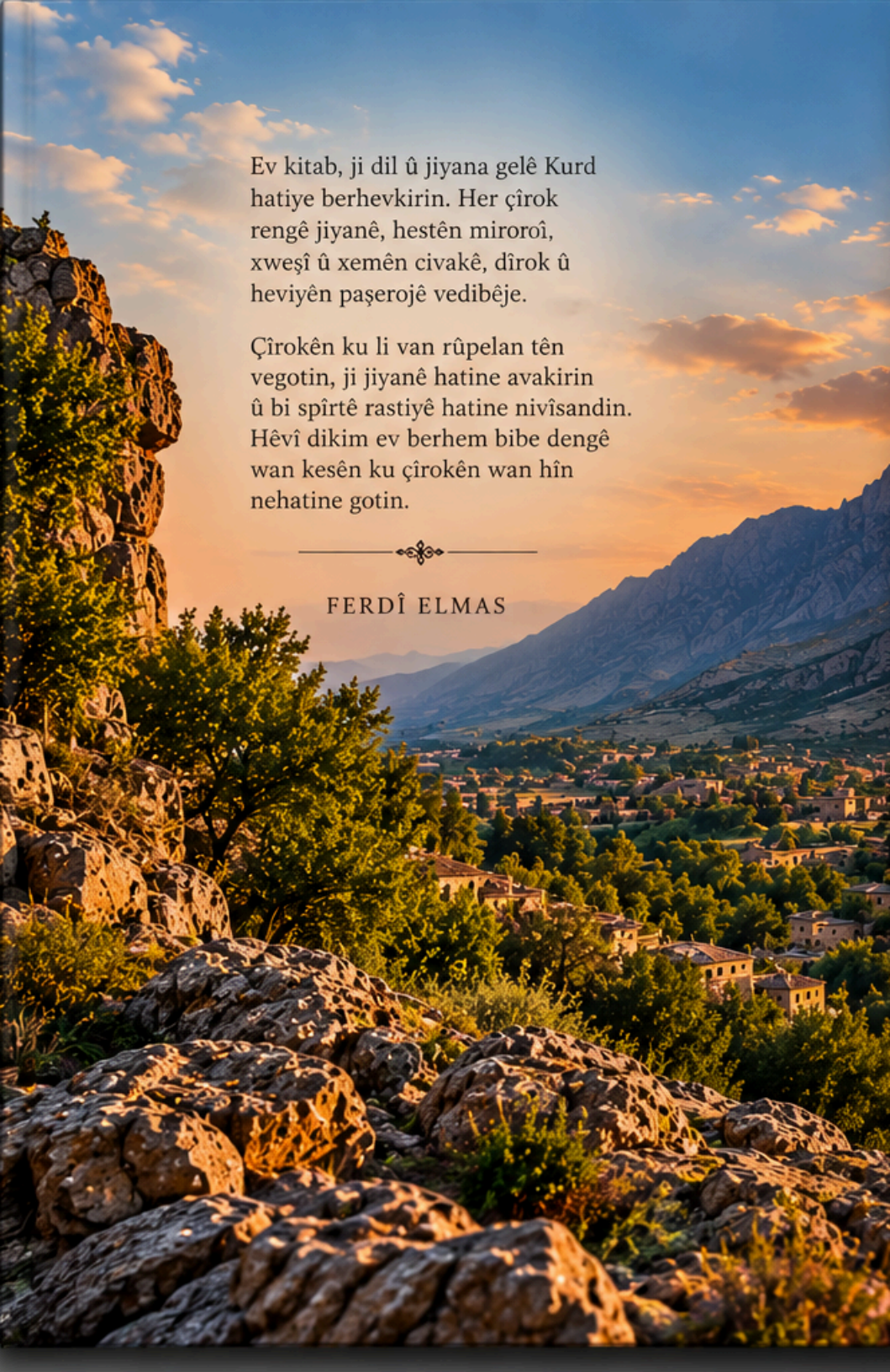
Ev sî çîrok ji bo bîranînê hatin nivîsandin. Ew ne cihê şahidiyên belgekirî digirin; lê dikarin bibe destpêka guhdarîkirinê. Her malbat çîroka xwe heye. Her ziman rêyek e ku ew çîrok were vegotin.

Her çîrok şopek e. Her şop rêyek vedike.

Ev berhem ji bo wan kesan e ku çîrokên xwe di dilê xwe de hilgirtine; ji bo dengên ku carinan nehatine bihîstin, û ji bo bîranînên ku bi gotinan dîsa dijîn.

FERDI ELMAS

2025

Ev kitab, ji dil û jiyana gelê Kurd
hatiye berhevkirin. Her çîrok
rengê jiyane, hestên mirorê,
xweşî û xemên civakê, dirok û
heviyên paşerojê vedibêje.

Çîrokên ku li van rûpelan tên
vegotin, ji jiyane hatine avakirin
û bi spîrtê rastiye hatine nivîsandin.
Hêvî dikim ev berhem bibe dengê
wan kesên ku çîrokên wan hîn
nehatine gotin.

FERDÎ ELMAS